

**Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ «Павлоградський фаховий коледж
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»**

**ПОЛОЖЕННЯ
про пожежну безпеку
Відокремленого структурного підрозділу
«Павлоградський фаховий коледж
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»**

**Павлоград
2021**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора ВСП «Павлоградський фаховий коледж ІТУ «ДІ»

Л.М. Посуцько

Від 14.05.2021 р. № 45

ПОЛОЖЕННЯ**про пожежну безпеку**

**Відокремленого структурного підрозділу «Павлоградський фаховий коледж
Національного технічного університету
«Дніпровська політехніка»**

I. Загальні положення

1. Це Положення розроблено відповідно до підпункту 16 пункту 1 статті 18 Кодексу цивільного захисту України, статті 26 Закону України «Про освіту», Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 15 серпня 2016 року № 974, та Правил пожежної безпеки в Україні, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30 грудня 2014 року № 1417, із змінами, внесеними згідно Наказу Міністерства внутрішніх справ України № 830 від 25.11.2020 року (далі - Правила пожежної безпеки).

2. Це Положення встановлює загальні вимоги з пожежної безпеки до будівель, споруд, прилеглих до них територій, приміщень, іншого нерухомого майна, обладнання, устаткування коледжу і є обов'язковими для виконання студентами, педагогічними та технічними працівниками, спеціалістами коледжу.

3. Забезпечення пожежної безпеки в коледжі здійснюється згідно з Правилами пожежної безпеки.

4. Пожежна безпека в коледжі забезпечується шляхом проведення організаційних і практичних заходів та використання технічних засобів, спрямованих на запобігання пожежам, забезпечення безпеки учасників освітнього процесу, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для успішного гасіння пожеж.

5. Забезпечення пожежної безпеки в коледжі покладається на директора коледжу, керівників структурних підрозділів (циклові комісії, лабораторії, навчальні кабінети, бібліотека, архів, майстерня тощо) відповідно до законодавства.

6. У разі передачі в оренду будівель та приміщень коледжу у цивільно-правовому договорі визначаються права та обов'язки орендаря і орендодавця щодо забезпечення протипожежного режиму, та особи, які є відповідальними за порушення вимог пожежної безпеки в орендованих будівлях і приміщеннях.

7. Використання аварійно-рятувальної, протипожежної та спеціальної техніки, обладнання для запобігання пожежам та їх гасіння, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій можливе лише за наявності сертифіката відповідності.

II. Організаційні заходи щодо забезпечення пожежної безпеки

1. Директор коледжу з метою забезпечення протипожежного режиму зобов'язаний:
 - організувати вивчення цих Правил і забезпечити їх виконання;
 - здійснювати контроль за дотриманням установленого протипожежного режиму всіма учасниками навчально-виховного процесу;
 - вживати заходів щодо попередження пожежної небезпеки і усунення недоліків, що можуть її спричинити;

- визначити обов'язки посадових осіб, щодо забезпечення пожежної безпеки, призначити відповідальних осіб за пожежну безпеку окремих будівель, споруд, приміщень, інженерного обладнання, а також за утримання та експлуатацію засобів протипожежного захисту, що мають бути передбачені у функціональних обов'язках, посадових інструкціях тощо;

- забезпечити розробку і затвердити орієнтовний план евакуації студентів у разі виникнення пожежі (додаток 1) та порядок оповіщення учасників освітнього процесу (додаток 2), що встановлюють обов'язки і дії працівників на випадок виникнення пожежі. План евакуації та порядок евакуації повинні переглядатися один раз на три роки:

- розробити та затвердити інструкцію, що визначає дії працівників коледжу щодо забезпечення безпечної та швидкої евакуації учасників освітнього процесу, за якою не рідше одного разу на півроку проводяться практичні тренування всіх працівників;

- при розслідуванні нещасних випадків, що трапилися внаслідок пожежі в коледжі, керуватися Положенням про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 16 травня 2019 року № 659;

- забезпечити своєчасне виконання заходів пожежної безпеки, запропонованих органами державного нагляду у сфері пожежної безпеки і органами державної виконавчої влади у межах їхньої компетенції.

2. У коледжі наказом чи інструкцією встановлюється протипожежний режим, що містить порядок:

- утримання шляхів евакуації;
- застосування відкритого вогню;
- використання побутових електронагрівальних приладів;
- проведення тимчасових пожежонебезпечних робіт;
- проїзду та стоянки транспортних засобів;
- прибирання горючого пилу й відходів, зберігання промасленого спецодегу та ганчір'я, очищення елементів вентиляційних систем від горючих відкладень;

- відключення від мережі електроживлення обладнання та вентиляційних систем у разі пожежі;

- огляду, зачинення приміщень, будівель після закінчення занять і роботи коледжу;
- проходження посадовими особами навчання та перевірки знань з питань пожежної безпеки, а також проведення з працівниками протипожежних інструктажів та занять з пожежно-технічного мінімуму з призначенням відповідальних за їх проведення;

- організації експлуатації і обслуговування наявних засобів протипожежного захисту;
- проведення планово-попереджувальних ремонтів та оглядів електроустановок, опалювального, вентиляційного, технологічного, а також навчального обладнання;

- скликання у разі виникнення пожежі членів пожежно-рятувального підрозділу добровільної пожежної охорони, посадових осіб, відповідальних за пожежну безпеку, виклику вночі, у вихідні та святкові дні;

- дій у разі виникнення пожежі: порядок і спосіб оповіщення учасників освітнього процесу, послідовність їх евакуації, виклику пожежно-рятувальних підрозділів, зупинки технологічного та навчального устаткування, вимкнення електроустановок, застосування засобів пожежогасіння тощо.

При розробці інструкції дій у разі виникнення (виявлення) пожежі слід керуватися розділом VIII Правил пожежної безпеки та розділом VII цього Положення.

3. У кожному структурному підрозділі коледжу має бути розроблена інструкція щодо заходів пожежної безпеки. Інструкція розроблюється керівником структурного підрозділу, узгоджується з відповідальним за пожежну безпеку коледжу, затверджується директором коледжу і розміщується у кожному приміщенні на видному місці. Інструкція має вивчатися

під час проведення протипожежних інструктажів, проходження навчання з пожежно-технічного мінімуму, під час проведення виробничого навчання.

Для об'єктів з цілодобовим перебуванням учасників освітнього процесу (гуртожиток) інструкції повинні передбачати також дії у нічний час.

4. Особи, які не пройшли навчання, протипожежного інструктажу і перевірки знань з питань пожежної безпеки, до роботи не допускаються.

5. Коледж перед початком навчального року має бути проінспектований відповідною комісією, до складу яких входять представники органів державного нагляду у сфері пожежної безпеки.

6. У гуртожитку з цілодобовим перебуванням студентів необхідно встановити чергування обслуговувального персоналу в нічний час без права сну протягом зміни. Приміщення для розміщення чергових має бути забезпечене телефонним зв'язком.

Черговий повинен бути забезпечений фільтрувальними пристроями для саморятування під час пожежі з розрахунку на максимальну кількість студентів та окремо для персоналу, комплектом ключів від дверей евакуаційних виходів.

У гуртожитку черговий зобов'язаний, заступаючи на чергування у вихідні та святкові дні, а також у вечірні і нічні години:

- перевірити наявність і стан систем протипожежного захисту (далі - СПЗ);
- пересвідчитися, що всі шляхи евакуації (коридори, сходи) не зашарашені, а двері евакуаційних виходів за необхідності можуть бути без перешкод відчинені;
- у разі виявлення порушення протипожежного режиму і несправностей, внаслідок яких можливе виникнення пожежі, вжити заходів щодо їх усунення, а у разі потреби повідомити директора коледжу та завідувача господарством;
- мати списки (журнали обліку) студентів, які залишаються на ніч гуртожитку, знати місця їх розміщення;
- постійно мати під рукою ручний електричний ліхтар.

7. У будівлях і спорудах, які мають два і більше поверхів, у разі одночасного перебування на поверсі понад 25 осіб мають бути розроблені і розміщені на видних місцях плани (схеми) евакуації на випадок пожежі.

8. Для працівників охорони (сторожі, вахтери тощо) необхідно розробити інструкцію, що визначає їхні обов'язки щодо контролю за дотриманням протипожежного режиму, огляду території і приміщень, порядок дій у разі виявлення пожежі, спрацювання СПЗ, а також визначає, кого з посадових осіб мають викликати в нічний час у випадку виникнення пожежі.

III. Вимоги пожежної безпеки до утримання території, будівель, приміщень та споруд, евакуаційних шляхів і виходів

1. Територію коледжу слід постійно утримувати в чистоті. Відходи нальоту матеріалів, опале листя і суху траву необхідно регулярно прибирати і вивозити з території у спеціально відведені місця.

2. Дороги, проїзди та проходи до будівель, споруд, пожежних вододжерел, а також підступи до пожежного інвентарю, обладнання та засобів пожежогасіння мають бути завжди вільними, утримуватися справними, взимку очищатися від снігу.

3. Протипожежні відстані між будівлями, спорудами, відкритими майданчиками для зберігання матеріалів та устаткування забороняється зашарашувати, використовувати для стоянки автотранспорту, встановлення тимчасових будівель і споруд.

4. Розводити багаття, спалювати сміття, користуватися відкритим вогнем на відстані менше 30 м від будівель та споруд, забороняється. У всіх випадках забороняється залишати без догляду джерела відкритого вогню.

5. Забороняється тютюнопаління у приміщеннях коледжу.

6. Усі будівлі, приміщення та споруди коледжу повинні постійно утримуватися в чистоті.

7. Для всіх будівель та приміщень виробничого, складського призначення і лабораторій коледжу повинна бути визначена категорія щодо вибухопожежної та пожежної небезпеки, написи про такі відомості повинні розміщуватися на вхідних дверях зовні та усередині приміщення.

8. У кожному приміщенні коледжу повинна бути розміщена табличка, на якій указано прізвище відповідального за пожежну безпеку, номер телефону найближчого пожежно-рятувального підрозділу, а також інструкція з пожежної безпеки.

9. Вимоги пожежної безпеки для будинків, приміщень, споруд, евакуаційних шляхів і виходів визначено у пункті 2 розділу III Правил пожежної безпеки.

10. Під час перебування учасників освітнього процесу в будівлях дозволяється двері евакуаційних виходів замикати лише зсередини за допомогою запорів (засувів, крічків тощо), які легко (без ключів) відмикаються.

11. У приміщеннях, де перебувають студенти, покриття повинно кріпитися до підлоги та мати помірну димоутворювальну здатність.

12. Будівлі коледжу повинні бути обладнані засобами оповіщення людей про пожежу. Для оповіщення можуть бути використані дзвінки та інші звукові сигнали.

13. У будівлях коледжу не дозволяється:

- розміщувати людей в мансардних приміщеннях, а також на поверхах (будівлях), не забезпечених двома евакуаційними виходами;

- здійснювати перепланування приміщень без урахування будівельних норм і правил;

- установлювати ґрати та інші незнімні сонцезахисні, декоративні та архітектурні пристрої на вікнах приміщень, де перебувають учасники освітнього процесу, сходових відділеннях, у коридорах, холах та вестибюлях. У разі необхідності встановлення на вікнах приміщень ґрат (кабінет інформатики, інші приміщення з обладнанням, що має матеріальну цінність), вони повинні розкриватися, розсуватися або зніматися, під час перебування в цих приміщеннях людей ґрати мають бути відчиненими:

- застосовувати з метою опалення нестандартні (саморобні) нагрівальні пристрої;

- використовувати електроплитки, кип'ятильники, електрочайники, газові плити тощо для приготування їжі, за винятком спеціально обладнаних приміщень;

- захаращувати шляхи евакуації;

- установлювати дзеркала та влаштовувати фальшиві двері на шляхах евакуації;

- влаштовувати на шляхах евакуації пороги, виступи, турнікети, розсувні, підйомні двері та інші пристрої, що перешкоджають евакуації людей;

- здійснювати вогневі, електрогазозварювальні та інші види пожежо небезпечних робіт у будівлях у разі наявності в їх приміщеннях людей;

- застосовувати для освітлення свічки, газові лампи і ліхтарі;

- здійснювати відігрівання труб системи опалення, водопостачання, каналізації тощо із застосуванням відкритого вогню (з цією метою використовують гарячу воду, пару чи нагрітий пісок);

- зберігати на робочих місцях, у шафах та залишати в кишенях спеціально використані обтиральні матеріали;

- залишати без нагляду ввімкнені в мережу електроприлади.

14. Вогневі та зварювальні роботи можуть виконуватися тільки з письмового дозволу директора коледжу з оформленням наряду-допуску. Ці роботи мають проводитися згідно з вимогами Інструкції з пожежної безпеки № 74 ВСН «Давноградський фаховий коледж ІІІУ «ДП», і розділу VII Правил пожежної безпеки.

15. Користуватися прасками в коледжі дозволяється лише в спеціально відведених приміщеннях під наглядом працівника коледжу.

16. Усі будівлі і приміщення коледжу мають бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння (додаток 3).

17. Після закінчення занять у кабінетах, лабораторіях, аудиторіях, майстернях, інших приміщеннях викладачі, лаборанти, майстри виробничого навчання та інші працівники коледжу повинні оглянути приміщення, усунути виявлені недоліки і зачинити приміщення, знеструмивши електромережу.

IV. Загальні вимоги пожежної безпеки до інженерного обладнання

1. Системи опалення, вентиляції та установки кондиціонування повітря повинні відповідати вимогам ДБН В.2.5-67:2013 «Опалення, вентиляція та кондиціонування» (далі - ДБН В.2.5-67:2013).

2. Перед початком опалювального сезону теплові мережі опалювання коледжу повинні бути ретельно перевірені та відремонтовані. Результати перевірок фіксуються у спеціальному журналі із зазначенням дати, прізвища особи, яка здійснювала перевірку, та її підпису. Несправні опалювальні прилади до експлуатації не допускаються.

3. Опалювальні установки коледжу повинні відповідати протипожежним вимогам будівельних норм, державних стандартів і правил інших нормативно-правових актів.

4. Повітрянагрівальні і опалювальні прилади коледжу повинні розміщуватися так, щоб до них був забезпечений вільний доступ для огляду й очищення.

5. Улаштування тимчасових печей у приміщеннях коледжу забороняється.

Як виняток, у разі необхідності дозволяється установлювати тимчасові металеві печі у приміщеннях гуртожитків, інших допоміжних приміщеннях, на будівельних майданчиках за умови виконання інструкцій підприємств-виробників цих приладів та вимог підпункту 2.12 пункту 2 розділу IV Правил пожежної безпеки.

6. У виробничих, складських та допоміжних приміщеннях коледжу опалювальні прилади слід обгороджувати екранами з негорючих матеріалів, які встановлюються на відстані не менше 0,1 м від приладів опалення.

7. Експлуатація вентиляційних систем здійснюється відповідно до пункту 2 розділу IV Правил пожежної безпеки.

8. Експлуатаційний та протипожежний режим роботи установок (систем) вентиляції повинен визначатися відповідними інструкціями. У цих інструкціях мають бути передбачені заходи пожежної безпеки, строки очищення повітроводів, фільтрів вогнезапобігальних клапанів та іншого обладнання, а також визначений порядок дії обслуговуючого персоналу на випадок виникнення пожежі або аварії.

9. Експлуатація холодного обладнання та побутових кондиціонерів здійснюється згідно з пунктом 2 розділу IV Правил пожежної безпеки та вимог інструкції виробника.

10. Експлуатація систем централізованого водовідведення (каналізація) коледжу повинна здійснюватися відповідно до вимог пункту 3 розділу IV Правил пожежної безпеки.

V. Електроустановки

1. Електричні мережі та електрообладнання, що використовуються у коледжі, та їх експлуатація повинні відповідати вимогам Правил улаштування електроустановок (далі - ПУЕ) та Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Міністерства палива та енергетики України від 25 липня 2006 року № 258, зі змінами згідно наказу від 11.01.2017 року № 7 (далі - ПТЕ), Правил безпечної експлуатації електроустановок споживачів, затверджених наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 09 січня 1998 року № 4.

2. Директор коледжу зобов'язаний забезпечити своєчасне обслуговування та технічну експлуатацію електрообладнання і електромереж, проведення профілактичних оглядів, планово-попереджувальних ремонтів відповідно до вимог документів, зазначених у пункті 1 розділу V Правил технічної експлуатації електроустановок споживачів, та своєчасно усувати виявлені недоліки.

3. Усі роботи в коледжі повинні проводитися на справному електрообладнанні (ізоляція електропроводки, пускачі, штепселі, розетки, вимикачі та інша апаратура, заземлення, занулення тощо).

4. Улаштування та експлуатація тимчасових електромереж у коледжі забороняються. Винятком можуть бути тимчасові електромережі, які живлять ілюмінаційні установки, а також електропроводки в місцях проведення будівельних, тимчасових ремонтно-монтажних і аварійних робіт.

5. Експлуатація електроустановок та освітлювальної електромережі коледжу має відповідати вимогам пункту 1 розділу IV Правил пожежної безпеки.

6. Під час експлуатації електроустановок у коледжі не дозволяється використовувати електроапаратуру та електроприлади в умовах, що не передбачені заводом-виробником.

7. У всіх приміщеннях (незалежно від їх призначення), які після закінчення робіт замикаються і не контролюються черговим персоналом, з усіх електроустановок та електроприладів, а також з мереж їх живлення повинна бути відключена напруга (за винятком чергового освітлення, протипожежних та охоронних установок, а також установок, що за вимогами технології працюють цілодобово).

8. Не дозволяється застосування електронагрівальних приладів у пожежонебезпечних зонах складських приміщень, у будівлях архівів, музеїв, бібліотек, гардеробних тощо.

9. Заміри опору ізоляції освітлювальної та силової електромереж проводяться відповідно до пункту 1 розділу IV Правил пожежної безпеки.

10. Захист будівель, споруд та зовнішніх установок від прямого попадання блискавки і вторинних її проявів має виконуватися згідно з вимогами:

- ДСТУ EN 62305-1:2012 «Захист від блискавки. Частина 1. Загальні принципи» (EN 62305-1:2011, IDT);

- ДСТУ IEC 62305-2:2012 «Захист від блискавки. Частина 2. Управління ризиками» (IEC 62305-2:2010, IDT);

- ДСТУ EN 62305-3:2012 «Захист від блискавки. Частина 3. Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей» (EN 62305-3:2011, IDT, *дані* — ДСТУ EN 62305-3:2012);

- ДСТУ EN 62305-4:2012 «Захист від блискавки. Частина 4. Електричні та електронні системи, розташовані в будинках і спорудах» (EN 62305-4:2011, IDT).

11. Гуртожиток з цілодобовим перебуванням студентів має бути забезпечений автономними електричними ліхтарями на випадок відключення електроживлення. Кількість ліхтарів визначається директором коледжу, але не менше одного ліхтаря на працівника, який чергує у вечірній або нічний час.

12. У разі неможливості відповідними фахівцями проводити технічне обслуговування електроустановок коледжу керівник укладає договір на планове технічне обслуговування з відповідною спеціалізованою організацією.

VI. Вимоги до утримання технічних засобів протипожежного захисту

1. Коледж має бути забезпечений зовнішнім і внутрішнім протипожежним водопостачанням згідно з вимогами будівельних норм (ДБН В.2.5-74:2013 «Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування» та ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво»).

Утримання джерел зовнішнього протипожежного водопостачання, які перебувають на коледжі, та здійснення перевірок їхнього технічного стану здійснюються відповідно до наказу Міністерства внутрішніх справ України від 15 червня 2015 року № 696 «Про затвердження Інструкції про порядок утримання, обліку та перевірки технічного стану джерел зовнішнього протипожежного водопостачання».

2. Директор коледжу зобов'язаний забезпечити технічне обслуговування, справний стан і постійну готовність до використання систем протипожежного водопостачання, які перебувають на балансі, відповідно до пункту 2 розділу V Правил пожежної безпеки.

3. Мережа внутрішнього протипожежного водопроводу повинна відповідати вимогам ДБН В.2.5-64:2012 «Внутрішній водопровід та каналізація» та підпункту 2.2 пункту 2 розділу V Правил пожежної безпеки.

4. Внутрішні пожежні кран-комплекти періодично, але не рідше одного разу на шість місяців, мають піддаватися технічному обслуговуванню і перевірятися на працездатність шляхом пуску води, результати перевірок реєструються у спеціальному журналі технічного обслуговування.

5. Кожний пожежний кран-комплект має бути укомплектований пожежним рукавом однакового з ним діаметра та стволом, кнопкою дистанційного запуску пожежних насосів (за їх наявності), а також важелем для полегшення відкривання вентиля.

Пожежні кран-комплекти повинні розміщуватися у вбудованих або навісних шафах, які мають отвори для провітрювання і пристосовані для опломбування та візуального огляду їх без розкривання.

На дверцятах шафи пожежного крана мають бути зазначені:

- літерний індекс «ПК»;
- порядковий номер пожежного крана і номер телефону найближчого пожежно-рятувального підрозділу.

6. Приміщення коледжу обладнуються системами протипожежного захисту (далі СПЗ) відповідно до ДБН В.2.5-56:2014 «Системи протипожежного захисту» та пункту 1 розділу V Правил пожежної безпеки.

7. У період виконання робіт з технічного обслуговування або ремонту, проведення яких пов'язано з відключенням СПЗ, директор коледжу зобов'язаний забезпечити пожежну безпеку приміщень, які захищені установками, і повідомити про це пожежно-рятувальні підрозділи.

8. Усі будівлі коледжу мають бути забезпечені первинними засобами пожежогасіння: вогнегасниками, ящиками з піском, бочками з водою, покривалами з негорючого теплоізоляційного матеріалу, пожежними відрами, совковими лопатами, іншим пожежним інструментом.

Коледж має бути забезпечений первинними засобами пожежогасіння згідно з Правилами експлуатації та типовими нормами належності вогнегасників, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15 січня 2018 року № 25 (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства внутрішніх справ № 765 від 28.10.2020 р.).

Вибір типу та визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння для коледжу здійснюються відповідно до Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників.

Необхідна кількість первинних засобів пожежогасіння повинна визначатися відповідальним за пожежну безпеку коледжу окремо для кожного поверху та приміщення. Перелік норм первинних засобів пожежогасіння для закладів та установ наведений у дод. пк 2 до цього Положення. Під час вибору первинних засобів пожежогасіння потрібно враховувати пожежонебезпечні властивості речовин та матеріалів, їх взаємодію з вогнегасними речовинами та площу приміщень коледжу.

9. Розміщення та експлуатація вогнегасників повинна відповідати вимогам Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників».

Місця розміщення первинних засобів пожежогасіння мають зазначатися у планах евакуації. Зовнішнє оформлення і вказівні знаки для визначення місць первинних засобів пожежогасіння мають відповідати вимогам ДСТУ EN ISO 7010:2019 (EN ISO 7010:2012; A1:2014; A2:2014; A3:2014; A4:2014; A5:2015; A6:2016; A7:2017, IDT; ISO 7010:2011; Amd 1:2012; Amd 2:2012; Amd 3:2012; Amd 4:2013; Amd 5:2014; Amd 6:2014; Amd 7:2016, IDT)

«Кольори та знаки безпеки». Знаки мають бути розміщені на видних місцях на висоті 2 - 2,5 м від рівня підлоги як усередині, так і поза приміщенням (за потреби).

10. Розміщення вогнегасників, пожежних щитів (стендів), інших первинних засобів пожежогасіння здійснюється згідно з пунктом 3 розділу V Правил пожежної безпеки.

Стенди або пожежні щити слід установлювати в приміщеннях на видних та легкодоступних місцях, якомога ближче до виходу із приміщення.

11. Вогнегасники повинні встановлюватися в легкодоступних та видних місцях, а також у пожежонебезпечних місцях, де найбільш вірогідна поява осередків пожежі. При цьому необхідно забезпечити їх захист від потрапляння прямих сонячних променів та дії опалювальних і нагрівальних приладів.

12. Вогнегасники, які розміщуються поза приміщенням або в неопалювальних приміщеннях, і не призначені для експлуатації при мінусовій температурі, слід знімати на період холодів. У цьому разі на пожежних щитах і стендах має бути інформація про місце розміщення найближчого вогнегасника.

13. На період перезарядки і технічного обслуговування вогнегасників, пов'язаного з їхнім ремонтом, на заміну мають бути встановлені вогнегасники з резервного фонду.

14. Під час експлуатації та технічного обслуговування вогнегасників слід керуватися вимогами, викладеними в паспортах заводів-виготовлювачів, та Правилами експлуатації та типовими нормами належності вогнегасників.

15. Контроль за зберіганням, вмістом і постійною готовністю до дії первинних засобів пожежогасіння здійснюється особами, призначеними наказом директора коледжу.

16. Учасники освітнього процесу повинні знати місця, де розміщені первинні засоби пожежогасіння, і вміти користуватися ними у разі виникнення пожежі чи загоряння.

17. Використання первинних засобів пожежогасіння для господарських та інших потреб, не пов'язаних з гасінням пожеж, не дозволяється.

VII. Порядок дій у разі виникнення пожежі

1. У разі виникнення пожежі дії працівників коледжу мають бути спрямовані на створення безпеки студентів та співробітників, їх евакуацію та рятування.

2. Працівник коледжу, який виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів, різке підвищення температури в приміщенні тощо), зобов'язаний:

- негайно повідомити про це за телефоном до найближчого пожежно-рятувального підрозділу (при цьому слід чітко назвати місцезнаходження об'єкта, місце виникнення пожежі, а також свою посаду та прізвище);

- задіяти систему оповіщення людей про пожежу; розпочати самому і залучити інших осіб до евакуації людей з будівлі до безпечного місця згідно з планом евакуації;

- сповістити про пожежу директора коледжу або особу, що його заміщує;

- організувати зустріч пожежно-рятувальних підрозділів, вжити заходів щодо гасіння пожежі наявними в коледжі засобами пожежогасіння.

3. Директор коледжу або особа, яка його заміщує, зобов'язаний:

- перевірити, чи повідомлено пожежно-рятувальний підрозділ про виникнення пожежі;

- здійснювати керівництво евакуацією людей та гасінням пожежі до прибуття пожежно-рятувальних підрозділів. У разі загрози для життя людей негайно організувати їх рятування, використовуючи для цього всі наявні сили і засоби;

- організувати перевірку наявності всіх учасників освітнього процесу, евакуйованих з будівлі, за списками і журналами обліку навчальних занять;

- виділити для зустрічі пожежно-рятувальних підрозділів особу, яка добре знає розміщення під'їздних шляхів та вододжерел;

- перевірити включення в роботу систем протипожежного захисту;

- вилучити з небезпечної зони всіх працівників та інших осіб, не зайнятих евакуацією людей та ліквідацією пожежі;
- у разі потреби викликати до місця пожежі медичну та інші служби;
- припинити всі роботи, не пов'язані з заходами щодо ліквідації пожежі;
- організувати відключення мереж електро- і газопостачання, систем вентиляції та кондиціонування повітря і здійснення інших заходів, що сприяють запобіганню поширенню пожежі;
- організувати евакуацію матеріальних цінностей із небезпечної зони, визначити місця їх складування і забезпечити в разі потреби їх охорону;
- інформувати керівника пожежно-рятувального підрозділу про наявність людей у будівлі.

4. Під час проведення евакуації та гасіння пожежі необхідно:

- з урахуванням обстановки, що склалася, визначити найбезпечніші евакуаційні шляхи і виходи до безпечної зони у найкоротший строк;
- ліквідувати умови, які сприяють виникненню паніки. З цією метою працівникам коледжу не можна залишати студентів без нагляду з моменту виявлення пожежі та до її ліквідації;
- евакуацію людей слід починати з приміщення, у якому виникла пожежа, і суміжних з ним приміщень, яким загрожує небезпека поширення вогню і продуктів горіння. Студентів молодшого віку і хворих слід евакуювати в першу чергу;
- ретельно перевірити всі приміщення, щоб унеможливити перебування у небезпечній зоні студентів;
- виставити пости безпеки на входах до будівлі, щоб унеможливити повернення студентів і працівників до місця, де виникла пожежа;
- у разі гасіння слід намагатися, у першу чергу, забезпечити сприятливі умови для безпечної евакуації людей;
- з метою запобігання поширенню вогню, диму утримуватися від відчинення вікон і дверей, а також від розбивання скла.

Залишаючи приміщення або будівлі, що постраждали від пожежі, потрібно зачинити за собою всі двері і вікна.

VIII. Вимоги пожежної безпеки до приміщень різного призначення, що належать до системи освіти України

1. Вимоги пожежної безпеки до навчальних та навчально-виробничих приміщень (кабінети, аудиторії, лабораторії, навчально-виробничі майстерні тощо):

1) у навчальних та навчально-виробничих приміщеннях слід розміщувати лише потрібні для забезпечення навчального процесу прилади, моделі, приладдя, посібники, транспаранти тощо (навчально-наочні засоби), які необхідно зберігати у шафах, на стелажах або стаціонарно встановлених стояках;

2) у навчальних та навчально-виробничих приміщеннях зберігаються тільки ті навчально-наочні посібники та навчальне обладнання, проводяться тільки ті досліди та роботи, які передбачені переліками та навчальними програмами;

3) після закінчення занять усі пожежо-, вибухонебезпечні речовини та матеріали повинні бути вилучені з кабінетів, майстерень у спеціально виділені та обладнані приміщення;

4) усі учасники освітнього процесу зобов'язані знати пожежонебезпечні властивості застосовуваних хімічних реактивів і речовин, засоби їх гасіння та дотримуватися заходів безпеки під час роботи з ними;

5) у навчальних і наукових лабораторіях, навчально-виробничих майстернях, де застосовуються ЛЗР та ГР, необхідно дотримуватися вимог Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) фізики та хімії

загальноосвітніх навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 16 липня 2012 року № 992, та Правил охорони праці під час роботи в хімічних лабораторіях, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій від 11 вересня 2012 року № 1192.

б) усі роботи, пов'язані із застосуванням ЛЗР та ГР, а також з виділенням токсичних або пожежо-, вибухонебезпечних газів і парів, слід виконувати відповідно до підпункту 1.7 пункту 1 розділу VI Правил пожежної безпеки:

7) у приміщеннях лабораторій та навчально-виробничих майстерень не дозволяється:

- залишати без нагляду робоче місце, запалені пальники та інші нагрівальні прилади;
- зберігати будь-які речовини, пожежонебезпечні властивості яких не досліджені;
- виливати відпрацьовані легкозаймисті та горючі рідини в каналізацію;
- застосовувати відкритий вогонь, проводити зварювальні роботи відповідно до

навчальних планів і програм дозволяється у спеціалізованих майстернях з дотриманням вимог пожежної безпеки відповідно до пункту 1 розділу VII Правил пожежної безпеки:

8) обтиральний матеріал для робіт у навчально-виробничих майстернях коледжу слід зберігати в спеціальних металевих ящиках. Використаний обтиральний матеріал і стружки слід прибирати після занять наприкінці кожного дня.

2. Вимоги пожежної безпеки до адміністративних приміщень:

1) забезпечення пожежної безпеки в адміністративних приміщеннях здійснюється відповідно до розділу III цього Положення;

2) усі двері евакуаційних та інших виходів повинні завжди утримуватися у справному стані, відчинятися у напрямку виходу людей із приміщення (будівлі);

3) користуватися електронагрівачами в адміністративних приміщеннях не дозволяється;

4) кошики та ящики для паперу слід регулярно спорожнювати, а сміття виносити за межі будівлі в спеціально відведені місця.

3. Вимоги пожежної безпеки до комп'ютерних класів:

1) забезпечення пожежної безпеки для комп'ютерних класів здійснюється відповідно до Вимог щодо безпеки та захисту здоров'я працівників під час роботи з екранними пристроями, затверджених наказом Міністерства соціальної політики України від 14 лютого 2018 року № 207;

2) усі приміщення комп'ютерних класів мають бути обладнані системами протипожежного захисту;

3) живлення електронно-обчислювальних машин повинно мати автоматичне блокування відключення електроенергії на випадок зупинки системи охолодження та кондиціонування;

4) система вентиляції комп'ютерних класів повинна бути обладнана блокувальним пристроєм, який забезпечує її відключення на випадок пожежі.

4. Вимоги пожежної безпеки до актових залів та інших приміщень для проведення культурно-масових заходів:

1) відповідальними за забезпечення пожежної безпеки під час проведення культурно-масових заходів (вечорів, спектаклів, концертів, кіносеансів, новорічних ялинок тощо) є директор коледжу;

2) приміщення, в яких проводяться масові заходи, повинні мати не менше двох евакуаційних виходів, які необхідно постійно утримувати в справному стані;

3) перед початком культурно-масових заходів директор коледжу наказом призначає відповідальних осіб за пожежну безпеку, які повинні ретельно перевірити всі приміщення, евакуаційні шляхи і виходи на відповідність вимогам пожежної безпеки, а також переконатися у наявності і справному стані СПЗ. Усі виявлені недоліки мають бути усунені до початку культурно-масового заходу;

4) під час проведення культурно-масового заходу із студентами мають бути черговий викладач, класні керівники або викладачі. Ці посадові особи повинні бути проінструктовані про заходи пожежної безпеки і порядок евакуації студентів у разі виникнення пожежі, та зобов'язані забезпечити дотримання вимог пожежної безпеки під час проведення культурно-масового заходу;

5) організація та умови проведення культурно-масових заходів мають відповідати вимогам пункту 2 розділу VI Правил пожежної безпеки;

6) розміщення крісел у залах для глядачів здійснюється відповідно до вимог ДБН В.2.2-16-2005 «Культурно-видовищні та дозвілшеві заклади». За місткості залів не більше 200 місць допускається встановлення крісел, стільців і лав чи їх ланок без кріплення до підлоги, за умови з'єднання їх у рядах між собою;

7) у приміщеннях для культурно-масових заходів килими та килимові покриття повинні кріпитися до підлоги і бути помірно небезпечними щодо токсичності продуктів горіння, мати помірну димоутворювальну здатність;

8) проведення занять, репетицій, спектаклів і концертів, а також демонстрація кінофільмів у культурно-видовищних приміщеннях коледжу дозволяється за умови виконання вимог пункту 2 розділу VI Правил пожежної безпеки;

9) під час проведення новорічних вечорів ялинка має встановлюватися на стійкій основі з таким розрахунком, щоб не утруднювався вихід з приміщення; за відсутності в коледжі електричного освітлення або його відключення новорічні вистави та інші культурно-масові заходи слід проводити у денний час;

10) дозволяється використовувати гірлянди та інші прикраси промислового виробництва для ялинки за наявності паспорта або сертифіката відповідності на них;

11) підключення гірлянд до мережі необхідно виконувати тільки за допомогою штепсельних з'єднань; у разі виявлення несправності в ілюмінації її слід негайно вимкнути і не вмикати до усунення несправностей;

12) під час оформлення ялинки не дозволяється застосовувати для ілюмінації ялинки свічки.

5. Вимоги пожежної безпеки до гуртожитків та будинків підвищеної поверховості:

1) відповідальними за протипожежний стан гуртожитків та будинків підвищеної поверховості, які знаходяться на балансі коледжу (далі - житлові будівлі) є особи, які визначені наказом директора коледжу;

2) житлові будівлі з кількістю місць для проживання 50 і більше повинні бути обладнані гучномовними пристроями оповіщення людей про виникнення пожежі і порядок їх евакуації. З цією метою можна використати наявні радіотрансляційні мережі, електричні дзвоники тощо;

3) черговий персонал гуртожитків з кількістю місць для проживання 50 осіб і більше, а також їх мешканці, повинні бути забезпечені індивідуальними засобами захисту органів дихання для організації евакуації в разі виникнення пожежі.

6. Вимоги пожежної безпеки до бібліотеки, архіву:

1) приміщення бібліотеки, архіву, тощо (далі - сховища) належать до об'єктів підвищеної пожежонебезпеки. У зв'язку з цим усі працівники повинні бути ознайомлені з правилами пожежної безпеки;

2) забезпечення пожежної безпеки в приміщенні бібліотеки здійснюється відповідно до пункту 2 розділу IV Правил охорони праці для працівників бібліотек, затверджених наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 12 грудня 2012 року № 1398;

3) сховища слід обладнувати СПЗ, за відсутності у приміщеннях сховищ вікон дозволяється обладнання цих приміщень системою димовидалення;

4) влаштування безшумної підлоги та звукоізоляції із застосуванням синтетичних матеріалів допускається тільки за умови використання нетоксичних матеріалів на негорючій

основі та узгодження їх застосування з органами державного нагляду у сфері пожежної безпеки;

5) усі легкозаймисті експонати слід розміщувати у вітринах із непошкодженим склом.

6) стелажі у сховищах повинні виготовлятися із негорючих матеріалів: стелажі, вітрини та стенди, які виконані із горючих матеріалів, повинні оброблятися вогнезахисною речовиною, якщо це допускається за умови зберігання експонатів;

7) у будівлях сховищ не дозволяється:

- тютюнопаління, а також застосування відкритого вогню (факелів, свічок, сірників тощо);

- зберігання та використання мікрофільмів на горючій плівці, усі мікрофільми необхідно зберігати в коробках із негорючих матеріалів у металевих шафах;

- захарашення проходів між стелажми, зберігання книг поблизу опалювальних приладів;

8) територія сховищ у нічний час повинна бути освітлена;

9) здавати в оренду приміщення сховищ іншим організаціям без дозволу органів державного нагляду у сфері пожежної безпеки не дозволяється;

10) кожне сховище повинно мати план евакуації на випадок виникнення пожежі та інструкцію про порядок дій під час пожежі.

7. Вимоги пожежної безпеки до матеріальних складів та баз загального призначення:

1) у кожному складському приміщенні повинні зберігатися однорідні типи продукції залежно від їх характеру і призначення;

2) на зовнішньому боці входних дверей до складу повинна бути вивішена табличка, на якій вказано прізвище особи, відповідальної за протипожежний стан, категорія приміщення;

3) у приміщенні складу повинна бути інструкція, яка визначає основні вимоги правил пожежної безпеки та дії обслуговуючого персоналу складу на випадок пожежі;

4) на матеріальних складах і базах загального призначення необхідно дотримуватися вимог підпункту 9.1 пункту 9 розділу VI Правил пожежної безпеки.

8. Забезпечення пожежної безпеки підприємств харчування, що належать до навчальних закладів та установ, здійснюється відповідно до пункту 4 розділу VI Правил пожежної безпеки.

ІХ. Навчання з питань пожежної безпеки в коледжі

1. Навчання та перевірка знань з питань пожежної безпеки працівників коледжу проводяться відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 (далі - Порядок здійснення навчання населення), Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 28 листопада 2019 року № 991 (далі - Порядок організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань).

2. Навчання з пожежної та техногенної безпеки з студентами в коледжі проводиться відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях та законодавства України у сфері освіти.

3. Усі працівники під час прийняття на роботу повинні проходити інструктажі з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях за місцем роботи відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

4. Інструктажі з питань пожежної безпеки проводяться у порядку, визначеному директором коледжу, відповідно до вимог нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту.

5. Особи, яких приймають на роботу, пов'язану з підвищеною пожежною небезпекою, на початку самостійного виконання роботи, повинні пройти спеціальне навчання відповідно

до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, Порядку спільних дій, Порядку затвердження програм навчання посадових осіб, Порядку організації та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань.

6. Особи, які суміщують професії (роботи), навчаються або інструктуються як за основною, так і за сумісною професією.

7. Організація своєчасного і якісного проведення навчання, інструктажів та перевірки знань з питань пожежної безпеки в коледжі покладається на директора, а в структурному підрозділі (лабораторія, дільниця, тощо) - на керівника відповідного підрозділу.

8. Проходження працівниками навчання, інструктажів та перевірки знань з питань пожежної безпеки визначається наказом директора коледжу та установи.

Інженер з охорони праці

В.В.Курінка

Додаток 1
до Положення про пожежну безпеку
ВСП «Павлоградський фаховий
коледж НТУ «ДП»

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН
евакуації студентів у разі виникнення пожежі

№ з/п	Назва дії	Порядок і послідовність	Відповідальний
1	Повідомлення про пожежу	У разі виявлення пожежі або її ознак необхідно негайно повідомити за телефоном до пожежно-рятувального підрозділу, підключити систему оповіщення людей про пожежу, повідомити керівника коледжу або особу, що його заміщує	Секретар-друкарка Лавренко А.І., черговий сторож
2	Евакуація студентів з будівлі, що загорілася, порядок евакуації	Негайно у разі виявлення пожежі або за сигналом оповіщення (два коротких два довгих дзвічки) всі студенти мають виводитися назовні через коридори і виходити згідно з планом	Адміністрація, викладачі та співробітники коледжу
3	Звірка спискового складу з фактичною наявністю евакуйованих з будівлі	Усі евакуйовані з будівлі студенти перевіряються за наявними в групах журналами обліку занять	Викладачі коледжу
4	Гасіння пожежі працівниками коледжу до прибуття пожежно-рятувального підрозділу	Гасіння пожежі організовується негайно з моменту її виявлення і проводиться працівниками коледжу, не зайнятими евакуацією студентів. Для гасіння використовуються всі наявні засоби пожежогасіння	Співробітники коледжу

Інженер з охорони праці

В.В.Куріпка

Додаток 2
до Положення про пожежну безпеку
ВСП «Навлоградський фаховий
коледж НТУ «ДІІ»

**Порядок оповіщення адміністрації, викладачів та співробітників коледжу про
виникнення надзвичайної ситуації – пожежі**

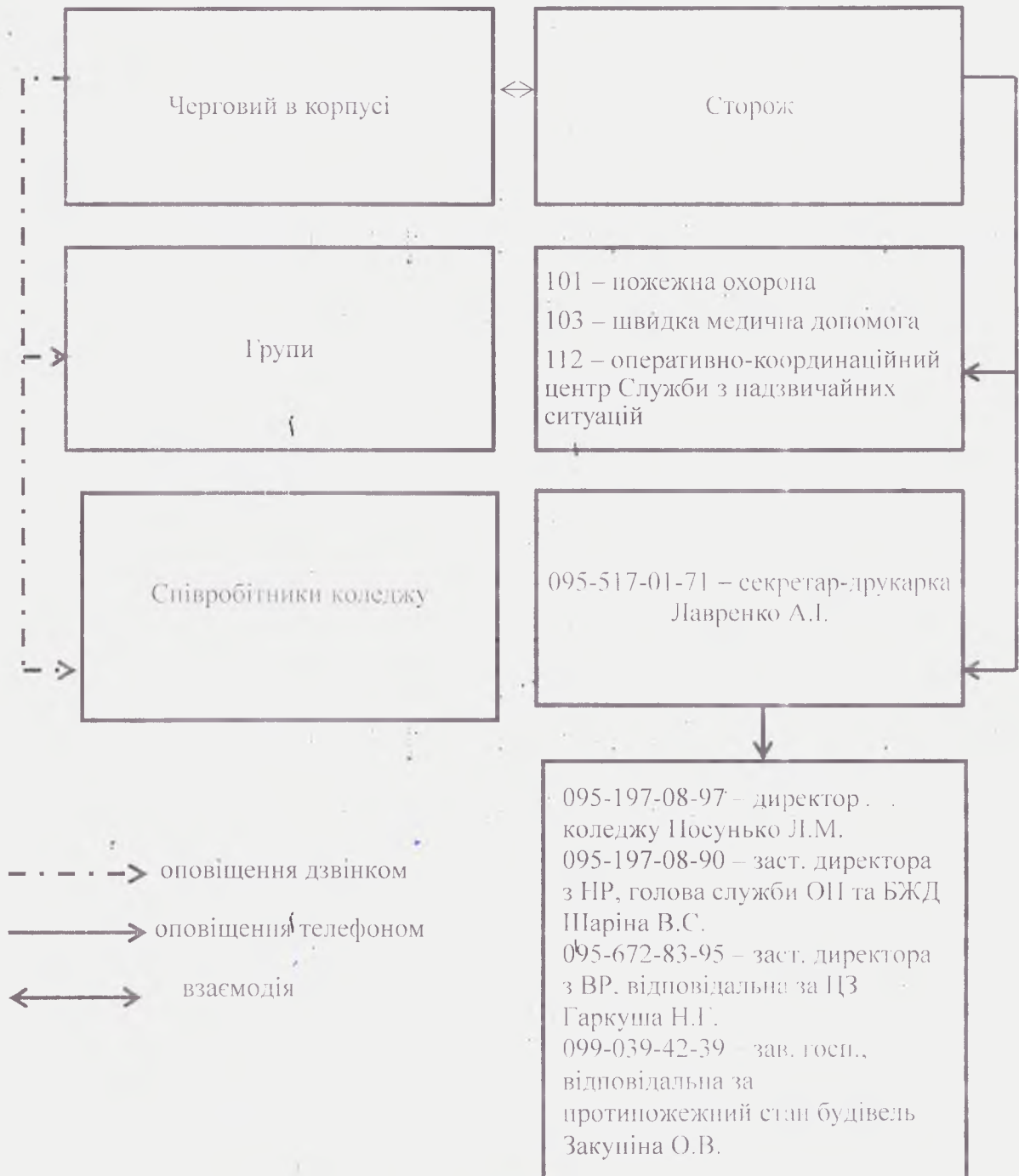
1. Оповіщення адміністрації, викладачів та співробітників коледжу щодо виникнення надзвичайної ситуації – пожежі проводиться за попередньо розробленою схемою (додаток 2.1).
2. Адміністрація у неробочий час оповіщається телефоном. Залежно від об'єкта оповіщається й решта персоналу.
3. У робочий час персонал коледжу оповіщається про виникнення надзвичайної ситуації – пожежі звуковим сигналом – дзвінком. Кожний працівник коледжу повинен знати сигнали оповіщення цивільного захисту та вміти правильно діяти в умовах загрози та виникнення надзвичайних ситуацій (додаток 2.2).
4. При виникненні пожежі в коледжі всі працівники та студенти зобов'язані суворо виконувати вимоги Інструкції з пожежної безпеки, евакуацію проводити згідно з планом евакуації.
5. Відповідальність за дотримання заходів пожежної безпеки та організацію дій учасників освітнього процесу при загрозі або виникненні пожежі покладається на заступника директора з НР, голову служби ОПІ та БЖД В.С. Шаріну.

Інженер з охорони праці

В.В.Куріпка

Додаток 2.1
до Порядку оповіщення
адміністрації, викладачів та
співробітників коледжу
про виникнення надзвичайної
ситуації - пожежі

Схема оповіщення адміністрації, викладачів та співробітників коледжу щодо виникнення надзвичайної ситуації – пожежі

Інженер з охорони праці

В.В.Куріпка

Додаток 2.2
до Порядку оповіщення
адміністрації, викладачів та
співробітників коледжу
про виникнення надзвичайної
ситуації - пожежі

Умовні сигнали оповіщення штабу цивільного захисту

Зміст сигналу	Умовний сигнал (дзвінком)	Дії особового складу коледжу
1	2	3
ПОЖЕЖА	Два коротких два довгих	Студенти разом з викладачами в організованому порядку покидають приміщення коледжу згідно плану евакуації. Пожежна ланка коледжу проводить роботи з локалізації пожежі та рятування майна.
ХІМІЧНА ТРИВОГА	Три коротких	Студенти разом з викладачами в організованому порядку найкоротшим шляхом направляються до найближчого сховища. Подальші дії - за вказівками штабу цивільного захисту.
РАДІАЦІЙНА НЕБЕЗПЕКА	Один короткий два довгих	Студенти, викладачі та співробітники коледжу в організованому порядку направляються до сховища, маючи з собою продукти харчування, медикаменти і предмети першої необхідності. Далі діяти за вказівками штабу цивільного захисту.
ПОВІТРЯНА ТРИВОГА	Два довгих один короткий	Студенти, викладачі та співробітники коледжу в організованому порядку найкоротшим шляхом направляються до найближчого сховища.
ВІДБІЙ ПОВІТРЯНОЇ ТРИВОГИ	Три довгих	Всі покидають сховище і повертаються до звичайної життєдіяльності.

Інженер з охорони праці

В.В.Куріпка

Додаток 3
до Порядку оповіщення
адміністрації, викладачів та
співробітників коледжу про
виникнення надзвичайної ситуації -
пожежі

ПЕРЕЛІК
норм первинних засобів пожежогасіння для закладів та установ
(з урахуванням НАІБ 03.001-2004)

№ з/п	Призначення приміщення	Одиниці виміру	Вогнегасники або засоби гасіння			Примітка
			водопіпні із зарядом вогнегасної речовини 9 кг або порошкові - 5 кг	вуглекислотні із зарядом вогнегасної речовини 3,5 кг	покривало з негорючого теплоізоляційного матеріалу або повісті розміром 2 x 2 м	
1	2	3	4	5	6	7
1	Класи, кабінети, аудиторії, лекційні та адміністративні приміщення, гуртожитки	30 п.м довжини коридора, фойє, холу, рекреації	1	1	1	Не менше двох на поверх або його частину, виділену глухими стінами і перегородками
2	Лабораторії хімії, фізики, біології, лаборантські при них, приміщення для трудового навчання (крім майстерень із обробки металів, деревини)	100 м ²	1	1	1	Не менше одного на приміщення
3	Кабінети інформатики та обчислювальної техніки, радіотехнічні, електромонтажні приміщення, приміщення вентиляційних систем, матеріальні склади	100 м ²	1	1	1	Не менше одного пінного і одного вуглекислотного на приміщення

Продовження додатку 3

1	2	3	4	5	6	7
4	Закриті навчально-спортивні зали, обідні, актові, лекційні та читальні зали, майстерні з обробки металу, дерева	100 м ²	1	1	1	Не менше двох на приміщення
5	Гаражі, відкриті стоянки автомашин, тракторів та іншої техніки (без урахування первинних засобів пожежогасіння, якими обладнані транспортні засоби)	100 м ² або 5 одиниць техніки на відкритій стоянці	1	1	1	Не менше двох на приміщення або стоянку. Додатково обладнуються ящиком з піском і лопатою

Інженер з охорони праці

В.В.Куріпка